

Ավարտական հետազոտական աշխատանք

Թեմա՝ Հաստատություն՝ Ամենագետիկ խնամքի կենտրոն

Ղեկավար՝ Ավետիսյան Ժաննա

Դաստիարակ՝ Լիանա Հարությունյան

Բովանդակություն

1. Ներածություն.....	3
2. Բովանդակություն	4
3. Մանկապարտեզի և ընտանիքի կապը	5
4. Ընտանիքի տեսակները.....	9
5. Եզրակացություն.....	16
6. Գրականության ցանկ.....	17

Ներածություն

Երեխաների դաստիարակության գործընթացում անհատական մոտեցման հիմնախնդիրը միշտ էլ եղել է առաջադեմ մանկավարժության ուշադրության կենտրոնում: Արդեն Կոմենսկու մանկավարժական համակարգում շատ պարզ նշված է այն մասին, որ ուսուցման և դաստիարակության ողջ գործընթացում անհրաժեշտ է հաշվի առնել երեխաների տարիքային և անհատական առանձնահատկությունները: Երեխայի համար ընտանիքը համարվում է բնականաբար դաստիարակող միջավայր: Այն իր հետքն է թողնում երեխայի բնավորության և վարքի ձևավորման վրա: Ընտանիքում է ստանում աշխարհաճանաչման առաջին դասերը և ծանոթանում կյանքի տարրական կանոններին: Ստացած տվյալներն աստիճանաբար ընդարձակվում և բարդանում են այն չափով, ինչքանով զարգանում և աճում է երեխան: Երեխաների հետ աշխատող մանկավարժը պետք է ծանոթանա ընտանեկան դաստիարակության պայմաններին: Շատ ծնողներ չունենալով մանկավարժական կրթություն, ծանոթ չլինելով գիտական մանկավարժության այսօրվա նվաճումներին, լիարժեք չեն պատկերացնում անհատական մոտեցման անհրաժեշտության դերը: Անհատական մոտեցման արդյունավետ պայմաններից են համարվում մանկավարժների այցելություններն ընտանիք, որն աննպատակ չպետք է լինի: Առաջին այցելության ժամանակ դաստիարակը ծանոթանում է ծնողների և ընտանիքի մյուս անդամների հետ, ստանում է որոշակի պատկերացում ընտանեկան պայմանների և դաստիարակության մասին: Զրուցելով ծնողների հետ անհրաժեշտ է բացահայտել ծնող-երեխա փոխհարաբերությունը, պարզել երեխայի տեղն ընտանիքում: Մանկավարժը կարող է եզրակացնել, թե ընտանեկան պայմաններն ինչքանով են ազդում երեխայի անհատական առանձնահատկությունների ձևավորման վրա: Կարևոր է բացահայտել նաև, թե երեխան ինչով է զբաղվում տանը, ունի սիրելի զբաղմունք կամ խաղ:

Մեր այս հետազոտությունը կօգնի բացահարտել այդ ամենը :Սույն աշխատանքը բաղկացած է տիտղոսաթերթից,բովանդակությունից,2 գլխից,գրականության ցանկից և եզրակացությունից :

Մանկապարտեզի և ընտանիքի կապը :

Երեխաների դաստիարակության գործընթացում անհատական մոտեցման հիմնախնդիրը միշտ էլ եղել է առաջադեմ մանկավարժության ուշադրության կենտրոնում: Արդեն Կոմենսկու մանկավարժական համակարգում շատ պարզ նշված է այն մասին, որ ուսուցման և դաստիարակության ողջ գործընթացում անհրաժեշտ է հաշվի առնել երեխաների տարիքային և անհատական առանձնահատկությունները: Ռուս մանկավարժ Ուշինսկին մշակել է երեխաների նկատմամբ անհատական մոտեցման ընդարձակ մեթոդիկա: Միննույն ժամանակ նա արտահայտել է այն կարծիքը, որ դժվար իրավիճակներում հայտնված երեխաների նկատմամբ չի կարելի կիրառել ինչ-որ դեղատոմս՝ դրանով իսկ շեշտադրելով խնդրի լուծման ստեղծագործական բնույթը: Մակարենկոն գտնում էր, որ մանկավարժական մի շարք խնդիրների իրականացման համար շատ կարևոր է անհատական մոտեցման սկզբունքը՝ հատկապես կոլեկտիվի ձևավորման գործում, աշխատանքում, խաղում և այլն: Նա եկավ այն համոզման, որ իրականացնելով անձնավորության դաստիարակության ընդհանուր ծրագիրը՝ մանկավարժ-դաստիարակն այնտեղ պետք է ներմուծի «ճշգրտումներ»՝ կապված երեխայի անհատական առանձնահատկությունների հետ: Երեխայի բնավորության մեջ ընդհանուրը և անհատականը խիստ փոխկապակցված են, որոնք ստեղծում են «խճճված հանգույցներ»: Սրանով Մակարենկոն ընդգծում էր անհատական մոտեցման դժվարությունը: Նա գտնում էր, որ դաստիարակության և ուսուցման գործընթացում անհրաժեշտ է հենվել երեխայի դրական որակների վրա: Ըստ նրա սա գլխավոր հենարան է դաստիարակության ընդհանուր համակարգում և անհատական մոտեցման սկզբունքում: Մակարենկոն գտնում էր, որ լավը մարդու մեջ միշտ պետք է ծրագրավորել և դաստիարակը պարտավոր է երեխային մոտենալ լավատեսորեն, թեկուզ սխալվելու ռիսկով: Դրա համար ամեն մի երեխայի մեջ անհրաժեշտ է հայտնաբերել բնավորության դրական կողմերը և արարքները և հավատ ներշնչել իր ուժերի և հնարավորությունների նմատմամբ, զարգացնել լավատեսություն, կյանքի նկատմամբ ուրախություն: Վաղ տարիքից զարգացնել ստեղծագործական գործունեությունը, ակտիվությունը,

նախաձեռնությունը: Մակարենկոն իր ողջ պրակտիկ աշխատանքի ընթացքում ապացուցել է, որ միայն կոլեկտիվում երեխան կարող է ստանալ այնպիսի որակներ, ինչպիսին են հարգել ընկերոջ կարծիքը, նպատակաուղղվածություն, կամք, ազնվություն, մարդասիրական զգացումներ և այլն: Չնայած այս տեսակետին, նա ընդգծում էր, որ այս որակները զարգացնելիս հաշվի պիտի առնել անհատական մոտեցման անհրաժեշտությունը: Երեխային ուսումնասիրելիս ոչ միայն պետք է տեսնել արտաքինը, այն ինչ աչքի է ընկնում, այլ թափանցել երեխայի ներաշխարհը, հաշվի առնել նրա ցանկությունները: Մեծ տեղ տալով անհատական մոտեցմանը Մակարենկոն չէր առաջարկում ինչ-որ յուրահատուկ մեթոդներ: Այս կամ այն մեթոդը կարելի է օգտագործել՝ ելնելով պայմաններից, ստեղծված իրավիճակից և դաստիարակվողների առանձնահատկություններից: Ամեն մի միջոց կունենա որոշակի արդյունք, եթե այն չի առանձնացվում դաստիարակության ընդհանուր համակարգից: Ինչպես խորհրդային շատ մանկավարժներ, այնպես էլ Մակարենկոն նախադպրոցական տարիքի երեխայի ուսուցման և դաստիարակության ամենամեծ միջոցը համարում էր խաղը. «Ինչպիսին երեխան խաղում է, այնպիսին էլ կլինի աշխատանքում, երբ մեծանա»]: Երեխաների նկատմամբ անհատական մոտեցման հիմնախնդիրն իր մեծ արձագանքն է գտել Սուխոմլինսկու մանկավարժական հայացքներում: Դաստիարակության հաջողությունը նա դիտարկում էր հենց այդ դիրքերից: «Դաստիարակությունը նախ և առաջ մարդաբանություն է: Առանց երեխային ճանաչելու՝ առանց իմանալու նրա մտավոր զարգացումը, մտածողությունը, հետաքրքրությունները, հրապուրանքները, ընդունակությունները, տվյալները, հակումները, չկա դաստիարակություն» [Երեխաների անհատական առանձնահատկությունների հաշվի առնելու ճանապարհը Սուխոմլինսկին համարում էր ընտանիքը, նրա մանկավարժական լուսավորությունը, մանկավարժական տարրական գիտելիքների առկայությունը: Երեխայի համար ընտանիքը համարվում է բնականաբար դաստիարակող միջավայր: Այն իր հետքն է թողնում երեխայի բնավորության և վարքի ձևավորման վրա: Ընտանիքում է ստանում աշխարհաճանաչման առաջին դասերը և ծանոթանում կյանքի

տարրական կանոններին: Ստացած տվյալներն աստիճանաբար ընդարձակվում և բարդանում են այն չափով, ինչքանով զարգանում և աճում է երեխան: Երեխաների հետ աշխատող մանկավարժը պետք է ծանոթանա ընտանեկան դաստիարակության պայմաններին: Շատ ծնողներ չունենալով մանկավարժական կրթություն, ծանոթ չլինելով գիտական մանկավարժության այսօրվա նվաճումներին, լիարժեք չեն պատկերացնում անհատական մոտեցման անհրաժեշտության դերը: Անհատական մոտեցման արդյունավետ պայմաններից են համարվում մանկավարժների այցելություններն ընտանիք, որն աննպատակ չպետք է լինի: Առաջին այցելության ժամանակ դաստիարակը ծանոթանում է ծնողների և ընտանիքի մյուս անդամների հետ, ստանում է որոշակի պատկերացում ընտանեկան պայմանների և դաստիարակության մասին: Զրուցելով ծնողների հետ անհրաժեշտ է բացահայտել ծնող-երեխա փոխհարաբերությունը, պարզել երեխայի տեղն ընտանիքում: Մանկավարժը կարող է եզրակացնել, թե ընտանեկան պայմաններն ինչքանով են ազդում երեխայի անհատական առանձնահատկությունների ձևավորման վրա: Կարևոր է բացահայտել նաև, թե երեխան ինչով է զբաղվում տանը, ունի սիրելի զբաղմունք կամ խաղ: Այս հարցի պարզաբանումը խո սում է այն մասին, թե ծնողները ինչքանով են հաշվի առնում օգտակարը և վնասակարը երեխայի համար: Մանկավարժի կարևոր խնդիրներից է նաև պարզել խաղալիքների դերը երեխայի կյանքում: Ո՞ւմ հետ է խաղում, ինչո՞վ է խաղում. հարց, որ շատ է հուզում բոլորիս: Առավել կարևոր է բացահայտել երեխայի նկատմամբ միասնական պահանջի հարցը: Դաստիարակության գործընթացում միասնականության բացակայությունն ընտանիքի անդամների միջև հանդիսանում է խոչընդոտ երեխայի անձնավորության ճիշտ ձևավորման համար: Մրա վառ օրինակ կարող են համարվել վարքագծի շեղումներն ընտանիքում և մանկապարտեզում: Անհրաժեշտ փաստեր արձանագրելու համար երեխային պետք է ուսումնասիրել թե՛ ընտանիքում, թե՛ մանկապարտեզում: Այս աշխատանքը պետք է կատարել շատ զգուշորեն, քանի որ այն նուրբ հարց է: Սկզբում անհրաժեշտ է խոսել դրական որակների, նրանց կարողությունների, հետաքրքրությունների մասին: Այդ

Ժամանակ ծնողները կհասկանան, որ դաստիարակները ոչ թե մտածված շեշտում են թերությունները, այլ փորձում են այնպես անել, որ երեխաները դառնան ավելի լավը: Նման մոտեցումը հնարավորություն է տալիս ծնողների և դաստիարակների միջև ստեղծել վստահություն և փոխըմբռնում: Ցավով պետք է նշել, որ շատ ծնողներ անկեղծ չեն դաստիարակների հետ: Ամոթի զգացումից ելնելով թաքցնում են երեխայի իսկական վարքագիծը տանը, գովաբանում են երեխաներին: Դաստիարակներն այնքան զգույշ պետք է լինեն զրույցների ժամանակ, որ կարողանան «որսան» չասվածը: Այդ նպատակով պետք է խոսեն նաև ընտանիքի մյուս անդամների հետ՝ ստանալով լրացուցիչ տեղեկություն երեխայի մասին: Փորձենք նկարագրել Ա.Ա-ի վարքագիծը: Նա մանկապարտեզի ավագ խմբի սան է: Աչքի է ընկնում անկարգապահությամբ և կոպտությամբ: Ծնողների հետ զրույցի ժամանակ պարզվեց, որ նրանք զարմացած են նրա վարքագծով, քանի որ, ըստ նրանց Ա.-ն շատ լսող, բարեհամբույր երեխա է: Պարզեցինք, որ նրանք թաքցրել են իսկական վարքը, որի մասին զգուշացրեց տատիկը. երեխայի համար չի եղել ոչ մի արգելք, միշտ զբաղվել է հեռախոսով կամ համակարգիչով, նեղացրել է փոքրիկ քրոջը, ոչ մեկին չի լսել: Ստանալով նման տեղեկություն՝ անհրաժեշտ է խորը վերլուծել այն և բացահայտել դաստիարակությունում եղած թերությունները և գտնել դրականին հասնելու ճիշտ ճանապարհը: Պարտավոր ենք ծնողներին հասկացնել մանկապարտեզի և ընտանիքի համատեղ աշխատանքի անհրաժեշտությունը: Որպեսզի ընտանիքի հետ աշխատանքն ունենա հաջողություն, որոշակի արդյունք, անհրաժեշտ է մշակել այնպիսի ծրագիր, որը կօգնի բացահայտել երեխային աշխատանքում, խաղում և գործունեության մյուս տեսակներում, ընկերական միջավայրում, բակում, ծնողների հետ շփման ժամանակ: Այս ուսումնասիրությունները կօգնեն դաստիարակին ընտրել զրույցի այնպիսի թեմաներ, որոնք օգտակար կլինեն բոլորի համար: Դաստիարակը կարող է ընտրել թեմաներ ամբողջ խմբի ծնողների համար՝ առանձնացնելով նաև անհատական աշխատանք առանձին ընտանիքների հետ: Ուսումնասիրելով բազմաթիվ ընտանիքներ՝ կարող ենք առանձնացնել բարեկեցիկ, արտաքնապես բարեկեցիկ և իրոք ոչ բարեկեցիկ ընտանիքներ:

Ընտանիքի տեսակները

Բարեկեցիկ ընտանիք: Բարեկեցիկ ընտանիք–այս ընտանիքներին բնորոշ է ընտանիքի անդամների միասնական պահանջը երեխաների նկատմամբ. ուշադրություն նրանց հարցերին, զարմանք հետաքրքրությունների նկատմամբ, ճիշտ կազմակերպված խաղեր և այլ գործունեություն: Այս ընտանիքներում իրականացնում են ինչպես անհատական, այնպես էլ ընդհանուր աշխատանք: Շատ ծնողներ կարիք ունեն մանկավարժական գիտելիքների ընդլայնման: Նրանց հուզում է իրենց երեխաների զարգացման մասին հարցերը, մտահորիզոնի շրջանակները, ի՞նչն է կարևոր երեխայի համար, ինչպե՞ս կազմակերպել ազատ ժամանակը: Իհարկե, անհատական մոտեցումը չի կարող քարացած լինել: Մշտապես առաջանում են նոր պահանջներ, խնդիրներ, որոնք կյանքն է թելադրում, որն էլ պահանջում է ստեղծագործական մոտեցում, գիտելիքներ և պրակտիկ փորձ ամեն մի երեխայի, ամեն մի ընտանիքի հետ աշխատելիս: Ընտանիքի անդամների քանակը, միայնակ երեխայի հիմնախնդիրը, «տատիկի մանկավարժությունը» չեն կարող լինել որոշակի գործոն ճիշտ կամ սխալ դաստիարակության համար: Կարող ենք բերել բազմաթիվ օրինակներ, որ երեխան մեծանում է միայնակ, բայց դաստիարակության հետ կապված խնդիր չկա: Երեխան այդ ընտանիքում ունի որոշակի պարտականություններ. խաղալուց հետո հավաքում է խաղալիքները և դնում իրենց տեղում, գիտի ինքնասպասարկման կանոնները, օգնում է մայրիկին և այլն: Մեկ այլ ընտանիքում նորից երեխան մեծանում է միայնակ: Հայրը սիրում է զբաղվել տեխնիկայի վերանորոգման աշխատանքով և այդ աշխատանքին անմիջական մասնակից է դարձնում իր երեխային, որն էլ սիրով կատարում է հոր հանձնարարությունները: Այս աշխատանքի շնորհիվ երեխայի մոտ ձևավորվում է վառ արտահայտված հետաքրքրություն տեխնիկայի նկատմամբ: Հետաքրքիր են նաև այն ընտանիքները, որտեղ երեխային դաստիարակում է միայնակ մայրը, որ շատ ցավոտ խնդիր է մեր հասարակության համար: Այն ընտանիքներում, որտեղ մայրն է դաստիարակողը և նա համագործակցում է դաստիարակների հետ, լրացնում է իր մանկավարժական գիտելիքները, հետաքրքրվում է իր երեխայի ընդհանուր

զարգացման խնդիրներով, ճիշտ է հաղորդակցվում երեխայի հետ, մասնակից է դառնում մանկապարտեզի հասարակական աշխատանքին, համարվում է բարեկեցիկ ընտանիք: Կան ընտանիքներ, որտեղ ճիշտ ընթացող ընտանեկան դաստիարակության հետ նկատվում են որոշակի բացթողումներ, թույլ օղակներ: Երեխան մանկապարտեզում ունի ընկերներ, որոնց հետ խաղում է նաև տանը, բայց աշխատանքային դաստիարակությունը ճիշտ չեն իրականացնում: Ամբողջ աշխատանքը երեխայի փոխարեն կատարում են մայրը կամ քույրը: Ընտանիքում ճիշտ չեն դրված աշխատանքային դաստիարակության հիմքերը. տղա երեխան ոչ մի աշխատանք չպետք է կատարի, քանի որ ավագ քույրը եղել է նրա խնամողը և չի սովորեցրել ինքնուրույնություն և ակտիվություն:

Արտաքուստ բարեկեցիկ ընտանիքի օրինակ կարող է լինել հ Արտաքուստ բարեկեցիկ ետևյալը: Ընտանիքում ամեն ինչ շատ լավ է: Բոլորը համերաշխ են, աշխատասեր, հոգատար միմյանց նկատմամբ: Ընտանիք այցելելու և նրանց հետ զրույցի ժամանակ պարզվեց, որ նրանք բարյացակամ չեն վերաբերվում իրենց տղայի ընկերներին: Ծնողները խստիվ արգելել են ընկերների այցելություն իրենց տուն: «Ավելի լավ է հեռուստացույցով կամ համակարգիչով զբաղվի՝ր, խաղա՝ հայրիկի հետ, քան տուն մերից մեկնումեկի բացակայությունը խաթարում է երեխայի կյանքը: Փոքրիկը դառնում է ինքնամփոփ, լռակյաց: Այս փոփոխությունները, բնականաբար, բացասաբար են անդրադառնում նրա բնավորության ձևավորման վրա: Հատկապես շատ ծանր է, երբ ծնողները միմյանցից հեռանում են թշնամացած: Շատ դեպքերում գիտակցաբար իրենց ատելությունը ներարկում են երեխաներին: Երեխաներին բախտի քմահաճույքին թողած ծնողները հասարակությանը ոչ արժանին են հատուցում:

Գոյություն ունեն նաև ակնհայտորեն անբարեկեցիկ ընտանի ակնհայտորեն անբարեկեցիկ ընտանիքներ ակնհայտորեն անբարեկեցիկ ընտանիքներ, որոնց քներ ցուցանիշ կարող է համարվել չկարգավորված կենցաղը, երեխայի նկատմամբ ոչ միասնական մոտեցումը: Այդ ընտանիքներում, որտեղ բացակայում է դաստիարակությունը, երեխան դուրս է հսկողությունից: Նկատվում են նաև

Ֆիզիկական բռնության դեպքեր: Կան նաև այնպիսի մայրեր, որոնք երեխայի մեջ տեսնում են իրենց կյանքի նպատակը և ըստ իրենց շատ մեծ եռանդով զբաղվում են նրա դաստիարակությամբ: Նման դեպքերում նրանք երեխայի մեջ ամրագրում են այնպիսի անցանկալի երևույթներ, ինչպիսին են կամակորությունը, եսասիրությունը, անտարբերություն «սիրող» մոր պահանջների նկատմամբ: Նրանք կատարում են երեխայի բոլոր ցանկությունները. պակասում է երեխայի ինքնուրույնությունը, ամեն ինչ անում է մայրիկը: Մնում է միայն պահանջել: Դաստիարակից պահանջվում է շատ մեծ աշխատանք նման մայրերի հետ: Նրանք պետք է խոսեն մայրական կույր սիրուց առաջացող վտանգների մասին: Հանդիպում են նաև երիտասարդ մայրեր, որոնք, հակառակը, չեն ցանկանում իրենց ուժն ու եռանդը տալ իրենց երեխային: Երեխաները մնում են հսկողությունից դուրս: Միայնակ մնալը ոչ միայն վտանգավոր է, այլ նաև տխուր և առաջացնում է վախի զգացում: Նման ապրումներն ազդում են երեխայի առողջության վրա, նրանք դառնում են դյուրագրգիռ, նյարդային, վիրավորված, վախկոտ: Նման մայրերի հետ դաստիարակը պետք է շատ լուրջ աշխատանք կատարի և խիստ ձևով ազդի նրանց վրա, նույնիսկ կազմակերպի դաստիարակչական աշխատանքներ: Անհրաժեշտ է ցույց տալ այն վտանգները, որ սպառնում են երեխային, երբ նա տանը միայնակ է: Աշխատանքները պետք է կատարել նրբանկատորեն, որպեսզի մոր մոտ չառաջանա տհաճություն իր երեխայից, կամ երեխան համարվի հոգս: Նման երեխաների դաստիարակությամբ հիմնականում պետք է զբաղվեն փորձառու մանկավարժները: Կարևոր է ոչ թե պահանջել, այլ համոզել, որոշակի դեպքերում հարգել նաև նրանց հետաքրքրությունները, արթնացնել հետաքրքրություն իր երեխայի նկատմամբ, ցույց տալ, որ երեխան ոչ միայն հոգս է, այլև ուրախություն, կյանքի նպատակ: Երեխայի հետ շփումը հարստացնում է մոր հոգևոր աշխարհը: Անհրաժեշտ է բացատրել ծնողին, որ ապագայում երեխան է դառնալու նրա հենարանը: Կան երեխաներ, ովքեր մեծանում են առանց հայրերի: Նման ընտանիքների շատ երեխաներ իրենց համար ստեղծում են հոր կերպար, հասակակիցներին և դաստիարակներին պատմում իրենց երևակայած հայրիկի մասին: Երեխան ուզում

է լինել բոլորի նման: Չի կարելի կոտրել նրա ստեղծած աշխարհը, բացահայտել սուտը, պատժել: Լավ հայր ունենալու նրա երազանքը պետք է շատ նուրբ ձևով պահպանել՝ չմոռանալով այն մասին, որ երեխան և նրա մայրը կյանքի շեմին են, նրանք պետք է առաջ շարժվեն կյանքի դժվար ճանապարհով: Երեխայի համար հավասարապես թանկ ու սիրելի են և՛ հայրիկը, և՛ մայրիկը, ուստի կողմերից մեկնումեկի բացակայությունը խաթարում է երեխայի կյանքը: Փոքրիկը դառնում է ինքնամփոփ, լռակյաց: Այս փոփոխությունները, բնականաբար, բացասաբար են անդրադառնում նրա բնավորության ձևավորման վրա: Հատկապես շատ ծանր է, երբ ծնողները միմյանցից հեռանում են թշնամացած: Շատ դեպքերում գիտակցաբար իրենց ատելությունը ներարկում են երեխաներին: Երեխաներին բխտի քմահաճույքին թողած ծնողները հասարակությանը ոչ արժանին են հատուցում::

Մանկապարտեզի և ընտանիքի կապը որպես անհատական մոտեցման արդյունավետ իրականացման պայման

Դաստիարակի աշխատանքն ընտանիքի հետ ամենադժվարն է, բայց ամենաանհրաժեշտը:

- Շաբաթական կամ ամսական լրատուներ. տեղեկություններ են տալիս այն գործողությունների մասին, որոնց մեջ ներգրավված են եղել երեխաները:
- Ծնողական ժողովներ. քննարկվում են կրթության կամ երեխայի զարգացման փուլերին առնչվող մտահոգությունների մասին հարցեր:
- Ծնողական համաժողովներ. դրանց նպատակը ընտանեկան դաստիարակության փորձի փոխանակումն է:
- Առավոտյան հանդիպումների ընթացքում ծնողներին նախապես հայտնվում են ներկայացվող թեմաները, որոնք սովորաբար զետեղվում են շաբաթական լրատուներում:
- Հանդիպումներ օրվա երկրորդ կեսին. դաստիարակները ներկայացնում են այն գործողությունները, որոնք հաջողությամբ են իրականացվել երեխաների հետ և կարող են կատարվել նաև տանը:
- Գրքերի փոխանակումներ. սրանք ոչ պաշտոնական հանդիպումներ են այն ծնողների և մանկավարժների համար, ովքեր հետաքրքրվում են գրքով և կարդալուց հետո հավաքվում են՝ կիսելու իրենց գաղափարներն ու կարծիքները:
- Այցելություններ ընտանիք.
- Բաց դռների օրեր.
- Հարց ու պատասխանի ցերեկույթներ.
- Մանկավարժական հյուրասրահ.
- Գաղափարների տոնավաճառ.
- Վստահության հեռախոս.
- Բարի գործերի օրեր.

- Կլոր սեղան.
- Զրույցներ՝ անհատական և խմբային.
- Խորհրդատվություններ՝ անհատական, ենթախմբերով և խմբային.
- Անկետավորում.
- Երեխաների ընդհանուր նպատակային զննումներ.
- Փոռատոներ և տոնակատարություններ.
- Սպորտային միջոցառումներ.
- Ցերեկույթներ:
- Կարևոր տեղ է հատկացվում ծնող-մանկավարժ արդյունավետ ժողովների անցկացմանը:

Այս աշխատանքը երեխայի նկատմամբ անհատական մոտեցման անբաժան գործն է, յուրահատուկ օգնություն, միաժամանակ ոչ ցանկալի որակների կանխում, հոգատարություն նրա կյանքի նկատմամբ: Կազմակերպելով ծնողների հետ աշխատանք՝ դաստիարակն առաջին հերթին ուշադրություն է դարձնում ոչ լիարժեք ընտանիքներին, փորձում օգնել ծնողներին: Աշխատանքի ձևերը շատ տարբեր են, բայց առաջնայինը մնում է անհատականը: Փորձված դաստիարակներն առանձնացնում են կոնկրետ հարցեր ծնողների հետ աշխատելիս: Միասնական դաստիարակչական աշխատանքի համար մշակում են ծրագիր: Նրանց պարտականությունները շատ են և բազմազան: Հաշվառումների մեջ պետք է նշեն երեխաների վարքագիծը գործունեության տարբեր տեսակներում, բնավորության գծերը և մտածեն երեխայի հետ աշխատանքի տարբեր ձևերի մասին: Ընտանեկան դաստիարակության մանկավարժությունը դաստիարակության մասին գիտության ամենադժվար բաժինն է: Մանկավարժական մտքի պատմության բոլոր փուլերում ընտանեկան դաստիարակության հարցերն ըստ ամենայնի արծարծվել են դասական մանկավարժների կողմից: Ընտանեկան դաստիարակության լուրջ թերություններից մեկն էլ այն է, որ շատ հաճախ ծնողները չեն ճանաչում երեխային, հաշվի չեն առնում նրա պահանջմունքները, նախասիրությունները, ցանկությունները և ձգտումները: Ծնողների հետ աշխատանքում կարևորում ենք զրույցների դերը: Ծնողների հետ անհատական

գրույցները չպետք է լինեն պատահական առավոտյան երեխային ընդունելիս կամ երեկոյան տուն ճանապարհելիս: Նման դեպքում կարող են փոխանակել մի քանի նախադասություն: Զրույցները պետք է իրականացնեն ծնողների համար հարմար ժամանակ, հանգիստ պայմաններում: Նման գրույցների համար դաստիարակը շատ մանրակրկիտ պետք է պատրաստվի: Զրույցների ժամանակ պետք է ներկայացվեն նաև երեխայի կատարած աշխատանքները (նկարչություն, ծեփ, ապլիկացիա), որոնք հնարավորություն կտան ավելի լավ ճանաչելու երեխային և գրույցը կդարձնեն ավելի պարզ և հետաքրքիր: Ծնողների հետ անհատական աշխատանքը պետք է զուգահեռվի կոլեկտիվ աշխատանքի հետ: Ծնողների հետ աշխատելիս անհրաժեշտ է բացահայտել, թե երեխան տանը և մանկապարտեզում ինչպես է վերաբերվում աշխատանքին, աշխատելիս կամային որակներ դրսևորում է, թե ոչ: Կարևոր է ծնողներին բացատրել, որ եզրակացություն անելիս ելնել տարբեր երևույթներից և ոչ թե հակառակը, սկզբում եզրակացնել, հետո արձանագրել փաստը: Օրինակ՝ ըստ ծնողի՝ իր երեխան բարևում է բոլորին, բայց պարզվեց, որ տղան բարևում է միայն մեծահասակներին: Խմբասենյակ մտնելիս շրջվում է դեպի դաստիարակը և բարևում, իսկ երեխաներին՝ ոչ:

Եզրակացություն

Վերոնշյալից կարող ենք եզրակացնել.

1. Ինչպես ծնողների կողեկտիվի, այնպես էլ առանձին ծնողների հետ աշխատանքը կունենա արդյունք, եթե լավ ենք տիրապետում ընտանեկան դաստիարակության առանձնահատկություններին

2. Դրական արդյունք կստանանք այն ժամանակ, երբ ծնողների և դաստիարակների միջև կա համատեղ աշխատանք և միասնական պահանջ երեխաների նկատմամբ

3. Այն ծնողներին, ովքեր չունեն մանկավարժական կրթություն, անհրաժեշտ է տալ որոշակի գիտելիքներ տարիքային և անհատական առանձնահատկությունների մասին, ինչը հնարավորություն կտա երեխաների մեջ տեսնել և՛ դրականը, և՛ բացասականը և վերլուծել նրանց արարքները

4. Ընտանիքի և մանկապարտեզի կապը երեխաների նկատմամբ անհատական մոտեցում դրսևորելու կարևոր պայմաններից մեկն է: Դրա իրականացումը պահանջում է խոր գիտելիքներ, հաղորդակցական կարողություններ, հմտություններ և այլն:

Գրականության ցանկ

1. Ամիրջանյան Յու. Ա., Սահակյան Ա.Ս., Մանկավարժություն, Երևան, 2005,
2. Ղուկունյան Գ.Ե., Մանկավարժություն, գիրք 2, Երևան, 2005, 232 էջ
3. . Սուխումլինսկի Վ.Ա., Սիրտս նվիրում եմ երեխաներին, Երևան, 1977, 319 էջ:
4. . Սուխումլինսկի Վ.Ա., Պավլիշի միջնակարգ դպրոցը, Երևան, 1984, 502 էջ
5. . Подласый И.П., Педагогика, Москва, кн. 2, 2003, 256 стр. 6. Макаренко А.С., О воспитании, Москва, 1988, 256 стр.